

Na osnovu člana 2. stav (3) tačka c) i člana 7. stav (1) tačka b) Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03, 9/05, 76/06 i 32/07) i člana 7. Odluke o konačnosti poravnanja ("Službeni glasnik BiH", br. 39/25), Upravno vijeće Centralne banke Bosne i Hercegovine na 7. sjednici, održanoj 10.7.2026. godine, donosi

ODLUKU

o pravilima rada sistema instant plaćanja Centralne banke Bosne i Hercegovine

DIO PRVI: Opšte odredbe

Član 1.

(Predmet)

Odlukom o pravilima rada sistema instant plaćanja Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: (pravila rada i IPS BiH) uređuje se organizacija i rad IPS BiH, učesnici sistema i uslovi učešća, prava, obaveze i odgovornosti učesnika i Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna banka), pravila prijema i izvršenja instant platnih naloga, pravila poravnanja i konačnost poravnanja, upravljanje likvidnošću kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje sistema.

Član 2.

(Cilj)

- (1) IPS BiH obezbjeđuje sigurno, pouzdano i efikasno poravnanje instant platnih naloga.
- (2) Pravilima rada IPS BiH utvrđuju se pravila i standardi kojima se uređuje korištenje IPS BiH kako bi se osigurala sigurnost, stabilnost, zaštita i poštenost IPS BiH.
- (3) Pravila rada IPS BiH primjenjuju se na sve učesnike IPS BiH.

Član 3.

(Definicije)

Pojedini pojmovi korišteni u ovim pravilima rada imaju sljedeća značenja:

- a) IPS je skraćenica od engleskog naziva za platni sistem instant plaćanja (Instant payment system).
- b) Nalog za instant plaćanje je nalog za izvršenje instant kreditnog transfera, koji se može izvršiti 24 sata dnevno, svakog kalendarskog dana u godini.

- c) SCT inst shema (SEPA Instant Credit Transfer) je skup pravila, standarda i procedura za izvršenje instant kreditnih transfera koji omogućava da sredstva budu stavljena na raspolaganje primaocu u realnom vremenu, 24h dnevno, 7 dana u sedmici u skladu s pravilima koja propisuje Evropsko vijeće za plaćanja.
- d) CMB – saldo kreditni memorandum, vrsta računa koji direktni učesnik osigurava za indirektnog učesnika s vlastitim skupom limita.
- e) IBAN (International Bank Account Number) je jedinstvena međunarodna identifikaciona oznaka računa.
- f) ESMIG - (European single market infrastructure gateway) je pristupna tačka koja finansijskim institucijama omogućava sigurnu vezu s platnim sistemima u eurosistemu.
- g) Račun za poravnanje u IPS BiH predstavlja namjenski račun u IPS BiH koji služi za poravnanje transakcija instant plaćanja.
- h) BIC - Bankovni identifikacioni kod je jedinstveni kod od osam ili jedanaest znakova koji dodjeljuje SWIFT. BIC se koristi za identifikaciju određene banke prilikom izvršavanja transakcija.

DIO DRUGI: Uslovi učešća u IPS BiH

Član 4.

Učesnici IPS BiH

- (1) Učesnici u IPS BiH mogu biti:
 - a) Centralna banka;
 - b) banke;
 - c) ostali pružaoci platnih usluga.
- (2) Direktni učesnici u IPS BiH su Centralna banka i banke.
- (3) Indirektni učesnici IPS BiH su svi ostali pružaoci platnih usluga.

Član 5.

(Uslovi učešća)

- (1) Za uključenje u sistem IPS BiH direktni učesnik je obavezan kumulativno ispuniti sljedeće uslove:
 - a) da ima uspostavljenu konekciju na ESMIG,
 - b) da ima odobrenje za obavljanje poslova platnog prometa,
 - c) da ima otvoren račun rezervi kod Centralne banke,
 - d) da je uspješno testiran za rad u IPS BiH prema testnim scenarijima Centralne banke,

- e) da ima otvoren račun za poravnanje u IPS BiH,
- f) da ima potpisanu Izjavu o prihvatanju pravila rada IPS BiH koja je data u Prilogu 1. ovih pravila rada.

(2) Indirektni učesnik pored ispunjavanja uslova propisanih u stavu (1), tačke a), b), d) i f) ovog člana mora imati i zaključen ugovor s bankom direktnim učesnikom u IPS BiH, koja za njega obezbjeđuje likvidnost, o čemu direktni učesnik obavještava Centralnu banku.

(3) Nakon što se ispune uslovi iz stavova (1) i (2) ovog člana, Centralna banka na pisani zahtjev potencijalnog učesnika u IPS BiH donosi akt o statusu učesnika.

(4) Nakon donošenja akta iz stava (3) ovog člana, učesnik je obavezan dostaviti Informaciju o ovlaštenim korisnicima IPS BiH koja se daje na obrascu koji čini Prilog 2. i sastavni je dio ovih pravila rada.

Član 6.

(Upravljanje likvidnošću)

(1) Učesnik IPS BiH mora obezbijediti dovoljno sredstava za izvršavanje transakcija u IPS BiH. U slučaju nedovoljnog iznosa sredstava za pokriće transakcija na strani učesnika, sve njegove transakcije poslane u IPS BiH bit će odbijene.

(2) Direktni učesnik IPS koji sponzorise indirektnog učesnika može da kreira "Credit Memorandum Balance - CMB" za indirektnog učesnika, čime će sve transakcije koje se odnose na tog indirektnog učesnika uticati na CMB.

(3) Direktni učesnik mora pratiti svoje CMB kako bi spriječio obustavu rada indirektnih učesnika koje sponzorise.

(4) Direktni učesnik u IPS BiH transfere likvidnosti (punjenje i pražnjenje računa) vrši na način da punjenje računa izvršava putem organizacione jedinice kod koje drži račun rezervi, a pražnjenje vrši samostalno u interakciji sa IPS BiH. Izuzetno, u slučaju tehničkih poteškoća u komunikaciji sa IPS BiH, učesnik IPS BiH pražnjenje može izvršiti i putem pisanog zahtjeva upućenog nadležnoj organizacionoj jedinici kod koje vodi račun rezervi.

(5) Direktni učesnik u IPS BiH transfere likvidnosti (punjenje i pražnjenje računa) obezbjeđuje tokom radnog vremena sistema bruto poravnanja u realnom vremenu (u daljnjem tekstu: BPRV) podnošenjem zahtjeva nadležnoj organizacionoj jedinici kod koje drži račun rezervi.

(6) Centralna banka može, u slučaju kada su transakcije odbijene zbog toga što direktni učesnik nije na odgovarajući način upravljao računom, naplatiti naknade za neusklađenost zbog ometanja usluge IPS BiH.

Član 7.

(Obaveznost učešća u IPS)

- (1) Svaka banka koja u periodu od 1.1.2026. godine zaključno sa 30.6.2026. godine, izvrši minimalno jedan milion transakcija kumulativno u BPRV i Žirokliring sistemu, obavezna je da bude učesnik IPS BiH od 1.1.2027. godine.
- (2) Svaka banka koja u toku kalendarske godine ostvari preko 500 hiljada transakcija kumulativno u BPRV i Žirokliring sistemu, obavezna je da bude učesnik u IPS BiH, počevši od 1.7. naredne godine.

DIO TREĆI: Upravljanje IPS BiH

Član 8.

(Operater IPS BiH)

- (1) Centralna banka je vlasnik i operater IPS CBBiH.
- (2) Radno vrijeme IPS BiH je 24 sata dnevno, sedam dana u sedmici, 365 dana u godini, uključujući vikende i praznike (24/7/365).
- (3) Centralna banka vodi listu aktivnih učesnika, blagovremeno je ažurira i objavljuje na zvaničnoj internet stranici.

Član 9.

(Obaveze Centralne banke)

- (1) Centralna banka stavlja na raspolaganje učesnicima IPS BiH ažurnu verziju tehničke dokumentacije neophodne za funkcionisanje IPS BiH.
- (2) Centralna banka može preduzeti korektivne mjere prema učesniku IPS BiH koji se ne pridržava pravila rada IPS BiH.
- (3) Centralna banka određuje, mijenja, ažurira i objavljuje tarifu naknada za IPS BiH usluge i iste obračunava i naplaćuje.
- (4) Centralna banka definiše parametre IPS BiH koji su navedeni u **Prilogu 3. i** čine sastavni dio ovih pravila rada.
- (5) Centralna banka učesnicima IPS BiH obezbjeđuje operativnu podršku i podršku upravljanja incidentima.

Član 10.

(Odgovornosti Centralne banke)

Centralna banka obezbjeđuje sigurno i stabilno funkcionisanje IPS BiH u skladu s ovim pravilima i međunarodno prihvaćenim standardima koji se odnose na rad platnih infrastruktura.

Član 11.

(Odricanje od odgovornosti)

- (1) Centralna banka može ograničiti poravnanje platnih naloga među učesnicima, te obustaviti rad IPS BiH na duže ili kraće vrijeme, ako je to nužno, da bi se zaštitili interesi Centralne banke ili učesnika. Izvršavanje platnih naloga se zaustavlja ili ograničava u takvim situacijama i Centralna banka se neće smatrati odgovornom za takvo zaustavljanje ili ograničavanje.
- (2) Centralna banka se neće smatrati odgovornom za obustavljanje ili otežano izvršavanje platnih naloga kad je to posljedica poteškoća na mreži.
- (3) Centralna banka se neće smatrati odgovornom i neće trpiti posljedice i preuzeti eventualnu štetu za neizvršenje, pogrešno izvršenje ili zakašnjelo izvršenje platnog naloga koje je prouzrokovao neki od učesnika, treća strana ili događaj koji se nije mogao predvidjeti ili izbjeći.

DIO ČETVRTI: Pravila obrade

Član 12.

(Instant plaćanje)

U skladu s ovim pravilima rada, instant plaćanje je platna transakcija izvršena putem IPS BiH kod koje se prenos novčanih sredstava, poravnanje između učesnika i stavljanje sredstava na raspolaganje primaocu sredstava izvršava po bruto principu u maksimalnom vremenu za okončanje transakcije od 10 sekundi, pri čemu je poravnanje neopozivo i konačno.

Član 13.

(Izvršavanje platnih naloga i valuta plaćanja u IPS BiH)

- (1) Platni nalozi usmjereni u IPS BiH obavezno glase na BAM.
- (2) Maksimalni iznos pojedinačne transakcije upućene u IPS BiH je 5.000,00 BAM.

(3) Obavezni kanal za iniciranje plaćanja u IPS BiH je mobilna ili elektronska platforma za plaćanje.

(4) Za iniciranje platnog naloga u IPS BiH može se koristiti QR kod (quick response code) u skladu sa specifikacijom koju će objaviti Centralna banka.

Član 14.

(Vremenska oznaka transakcije)

(1) Učesnik IPS BiH na strani nalogodavca mora dodati vremensku oznaku u transakciju instant plaćanja, kojom se označava početak ciklusa vremena izvršenja. Vremenska oznaka označava vrijeme prijema, pri čemu je nalogodavac dao svoje ovlaštenje za ovu instrukciju instant plaćanja, a učesnik IPS BiH na strani nalogodavca primio je instrukciju instant plaćanja.

(2) Učesnik IPS BiH mora generisati vremenske oznake iniciranja transakcije i sve druge vremenske oznake povezane s transakcijama i događajima koji se odnose na IPS BiH, koristeći pouzdan izvor vremena kao što je npr. "NTP stratum 1 server" koji koristi IPS BiH.

(3) Sve poruke o plaćanju se moraju obraditi od početka do kraja u okviru maksimalnog vremena izvršenja u skladu s Prilogom 3. ovih pravila rada.

Član 15.

(Vremenska ograničenja)

(1) Maksimalno vrijeme izvršenja za sve vrste plaćanja, osim fizički zaprimljenih platnih naloga i plaćanja usmjerenih prema Centralnoj banci, definiše se kao:

- a) period od trenutka iniciranja plaćanja do trenutka kada učesnik IPS BiH koji je inicirao plaćanje mora od IPS BiH primiti ili poruku o potvrdi ili poruku o odbijanju s odgovarajućim kodom razloga,
- b) period od trenutka iniciranja plaćanja do trenutka kada učesnik IPS BiH primaoca mora staviti sredstva na raspolaganje korisniku plaćanja.

(2) Maksimalno vrijeme izvršenja za fizički zaprimljeni platni nalog definiše se kao:

- a) period od trenutka kreiranja platnog naloga do trenutka kada učesnik IPS BiH koji je inicirao plaćanje mora od IPS primiti ili poruku o potvrdi ili poruku o odbijanju s odgovarajućim kodom razloga;
- b) period od trenutka kreiranja platnog naloga do trenutka kada učesnik IPS BiH primaoca mora staviti sredstva na raspolaganje korisniku plaćanja.

- (3) Maksimalno vrijeme izvršenja za plaćanja usmjerena prema Centralnoj banci definiše se kao period od trenutka iniciranja plaćanja, do trenutka kada učesnik IPS BiH koji je inicirao plaćanje mora od IPS BiH primiti ili poruku o potvrdi ili poruku o odbijanju s odgovarajućim kodom razloga. Na ova plaćanja ne primjenjuje se rok za stavljanje sredstava na raspolaganje korisniku plaćanja.
- (4) Maksimalno vrijeme izvršenja mora ostati isto bez obzira na kanal za iniciranje plaćanja putem kojeg je plaćanje podneseno, broj transakcija koje je učesnik IPS BiH primio u datom trenutku ili bilo koje druge provjere koje je potrebno izvršiti.
- (5) Budući da dostupnost komunikacijskog kanala i uređaja za obavješćavanje između učesnika IPS BiH na strani nalogodavca i učesnika IPS BiH na strani korisnika te njegovog klijenta može biti nezavisna i od učesnika IPS BiH i od klijenta, ne primjenjuje se vremensko ograničenje na prijem obavješćenja o zaduženju i odobrenju od strane nalogodavca i korisnika. Međutim, učesnik IPS BiH mora odmah poslati obavješćenje klijentu.
- (6) IPT1 Timeout (vremensko ograničenje) je maksimalno dozvoljeno vrijeme od vremenske oznake iniciranja plaćanja do trenutka kada IPS BiH primi poruku o plaćanju od učesnika IPS na strani nalogodavca, kako je definisano u Prilogu 3. ovih pravila rada.
- (7) IPT2 Timeout (vremensko ograničenje) je maksimalno vrijeme od trenutka kada IPS BiH proslijedi poruku o plaćanju učesniku IPS na strani primaoca do trenutka kada IPS BiH mora primiti odgovor od učesnika IPS na strani primaoca, kako je definisano u Prilogu 3. ovih pravila rada.
- (8) IPS BiH će odbiti sve transakcije koje prekorače vremenska ograničenja navedena u stavovima (6) i (7) ovog člana.
- (9) Strogo vremensko ograničenje odnosno "Hard timeout" predstavlja maksimalno vrijeme čekanja učesnika na odgovor IPS BiH, a koje se računa od trenutka vremenske oznake inicijacije plaćanja, kako je definisano u Prilogu 3. ovih pravila rada.
- (10) U slučaju da učesnik na strani nalogodavca u IPS BiH ne dobije poruku od IPS BiH po isteku vremenu "hard timeouta" učesnik na strani nalogodavca oslobađa sredstva nalogodavca i o tome obavješćava nalogodavca.

Član 16.

(Konačnost poravnanja)

- (1) Konačnost poravnanja odnosi se na trenutak kada se instrukcija plaćanja mora smatrati konačnom, neopozivom i nepovratnom. Plaćanje se smatra konačnim kada je odgovarajuća transakcija poravnanja uspješno izvršena i evidentirana u IPS BiH. Nakon poravnanja, transfer

postaje neopoziv, безусловan i pravno izvršiv te ne podliježe storniranju zbog insolventnosti ili drugih postupaka koji utiču na učesnika.

(2) Iz operative perspektive, nalog za plaćanje postaje konačan i neopoziv kada IPS BiH, nakon što je uspješno validirao pozitivan odgovor učesnika IPS na strani primaoca, zaduži račun za poravnanje učesnika IPS na strani nalogodavca i istovremeno odobri račun za poravnanje učesnika na strani primaoca.

Član 17.

(Izvještaji)

(1) Centralna banka osigurava da učesnici IPS BiH mogu generisati i preuzimati izvještaje shodno tehničkoj dokumentaciji IPS BiH.

(2) Centralna banka sarađuje sa učesnicima IPS BiH u rješavanju bilo koje vrste nejasnoća vezanih za izvještaje.

Član 18.

(Upravljanje rizicima i sigurnost)

(1) Centralna banka će postupati u skladu s mjerama zaštite podataka, upravljanja rizicima i sigurnosne kontrole, koje uključuju, ali se ne ograničavaju na relevantne zakone, propise i povezane standarde u Bosni i Hercegovini.

(2) Centralna banka osigurava povjerljivost, integritet i sigurnost svojih podataka i informacija u skladu s primjenjivim zakonima, pravilima i propisima o zaštiti podataka, upravljanju rizicima i drugim relevantnim zakonima, propisima i povezanim standardima u Bosni i Hercegovini.

Član 19.

(Upravljanje podacima)

(1) Centralna banka provodi odgovarajuće postupke arhiviranja i čuvanja podataka u IPS BiH.

(2) Centralna banka čuva kao povjerljive sve informacije dobijene putem IPS BiH, osim ako:

- a) su informacije već javno dostupne,
- b) je Centralna banka ranije znala za te informacije, a takve informacije nisu pribavljene uz bilo kakvu obavezu čuvanja povjerljivosti,
- c) se otkrivanje informacija zahtijeva u skladu sa zakonima u Bosni i Hercegovini.

(3) Centralna banka postupa s ličnim podacima u IPS BiH u skladu s važećim propisima iz oblasti zaštite ličnih podataka

Član 20.

(Kontrola i nadzor rada učesnika u IPS BiH)

Centralna banka upravlja, kontroliše i nadzire rad IPS BiH i nadgleda i kontroliše postupke učesnika u IPS BiH.

Član 21.

(Postupanje Centralne banke u vanrednim okolnostima)

Centralna banka u vanrednim okolnostima preduzima sve neophodne mjere za obezbjeđenje nastavka pouzdanog, ispravnog i zakonitog rada IPS BiH, najkasnije u roku od dva sata.

Član 22.

(Upravljanje incidentima)

- (1) Učesnici IPS BiH su dužni dostaviti informacije Centralnoj banci o svim incidentima povezanim s IPS BiH.
- (2) Centralna banka sarađuje s učesnicima IPS BiH na rješavanje incidenata povezanih s IPS BiH.
- (3) Centralna banka može zahtijevati od učesnika IPS BiH da dostavi dodatne podatke, informacije, dokumente i druge relevantne evidencije o incidentu koji je prijavio učesnik IPS.
- (4) Centralna banka može definisati potrebne korektivne mjere i maksimalno vrijeme za njihovo izvršenje kojih se učesnik IPS BiH mora pridržavati radi rješavanja incidenta i njegovog uzroka.

Član 23.

(Podržane vrste transakcija)

IPS BiH podržava sve vrste platnih transakcija u skladu s tehničkom dokumentacijom IPS BiH.

Član 24.

(Dostupnost)

Učesnik IPS BiH mora omogućiti prijem i slanje instant platnih naloga.

Član 25.

(Podaci o platnom nalogu)

- (1) Poruka instant plaćanja (i povezani skup podataka) predviđaju polje za podatke o doznaci, koje se može koristiti za prenos nestrukturiranih podataka o doznaci do 140 znakova.

- (3) Podatke o doznaci koje dostavi nalogodavac u instrukciji za instant platni nalog učesnik IPS BiH na strani nalogodavca mora proslijediti u cijelosti i bez izmjena učesniku IPS BiH na strani primaoca.
- (4) Učesnik na strani korisnika mora primaocu dostaviti primljene podatke o doznaci u cijelosti i bez izmjena.
- (5) Učesnik IPS BiH mora vršiti obradu, (uključujući redovne tokove obrade i tokove obrade izuzetaka), u skladu s ovim pravilima rada IPS i povezanom tehničkom dokumentacijom IPS BiH.
- (6) Plaćanja s datumom i vremenima iz budućnosti nisu dozvoljena.
- (7) Učesnik IPS BiH mora blagovremeno generisati vremenske oznake iniciranja transakcije i sve druge vremenske oznake za sve transakcije i događaje povezane s IPS BiH, u skladu s Tehničkom dokumentacijom IPS BiH.
- (8) Učesnik IPS BiH mora poštivati obaveze u vezi sa skupovima podataka i atributima, u skladu s Tehničkom dokumentacijom IPS BiH.

Član 26.

(Identifikacija učesnika i računa klijenata učesnika u IPS)

- (1) Svi učesnici IPS BiH u skladu s ovim pravilima rada će biti jedinstveno identifikovani putem BIC-11.
- (2) Računi za plaćanje klijenata učesnika IPS BiH identifikuju se IBAN-om.

Član 27.

(Opoziv i zahtjev za opoziv)

- (1) Opoziv u IPS BiH nastaje kada učesnik na strani nalogodavca zatraži poništenje transakcije instant plaćanja.
- (2) Učesnik IPS BiH mora generisati vremensku oznaku iniciranja transakcije kada kreira poruku opoziva, odnosno zahtjeva za opoziv.
- (3) Učesnik IPS BiH koji postupa kao inicijator opoziva može pokrenuti opoziv, odnosno zahtjev za opoziv, u okviru maksimalnog broja dana predviđenih za opoziv odnosno u roku od 13 mjeseci.
- (4) U okviru maksimalnog broja dana predviđenih za odgovor na opoziv inicijator opoziva ne može pokrenuti novi zahtjev za opoziv.

(5) Učesnik IPS BiH primalac zahtjeva za opoziv dužan je odgovoriti na zahtjev u roku od 15 radnih dana.

Član 28.

(Inicijator opoziva)

(1) Opoziv instant plaćanja može pokrenuti učesnik IPS BiH na strani nalogodavca (inicijator opoziva) na način da zatraži poništenje transakcije instant plaćanja. Postupak opoziva može pokrenuti samo inicijator opoziva, koji to može učiniti u ime nalogodavca.

(2) Inicijator opoziva opoziv može pokrenuti u sljedećim slučajevima:

- a) slanje duplikata,
- b) tehnički problemi koji su doveli do pogrešne transakcije,
- c) prevarna inicirana instrukcija.

(3) Zahtjev za opoziv od strane nalogodavca može pokrenuti inicijator opoziva nakon što nalogodavac zatraži od inicijatora opoziva povrat sredstava po osnovu poravnate transakcije instant plaćanja, iz razloga koji nije slanje duplikata, tehnički problemi koji su doveli do pogrešnih transakcija instant plaćanja ili prevarno inicirana instrukcija instant plaćanja.

(4) Inicijator opoziva može odbiti zahtjev nalogodavca za pokretanje opoziva ili zahtjeva za opoziv ukoliko je taj zahtjev podnesen nakon isteka broja dana predviđenog za opoziv, računajući od datuma izvršenja prvobitne transakcije instant plaćanja.

(5) Inicijator opoziva mora obavijestiti nalogodavca da vraćeni iznos može biti jednak prvobitnom iznosu plaćanja ili manji od njega.

(6) Inicijator opoziva ne može poslati drugi opoziv ili zahtjev za opoziv koji se odnosi na poravnato instant plaćanje nakon što primalac opoziva dostavi pozitivan ili negativan odgovor.

(7) Inicijator opoziva može, na kraju perioda predviđenog za odgovor od strane primaoca opoziva, poslati zahtjev za ažuriranje statusa ako inicijator opoziva nije primio nikakav odgovor od primaoca opoziva.

(8) Prilikom prijema i obrade povrata plaćanja, inicijator opoziva mora se pridržavati obaveza propisanih ovim pravilima rada.

(9) Inicijator opoziva saglasan je da se iznos koji se vraća može razlikovati od prvobitnog iznosa instant plaćanja, jer primalac opoziva može odlučiti da inicijatoru opoziva naplati naknadu.

(10) Inicijator opoziva mora odobriti (kreditirati) račun za plaćanje nalogodavca za iznos pozitivnog odgovora na opoziv.

Član 29.

(Primalac opoziva)

- (1) Primalac opoziva mora odgovoriti na zahtjev za opoziv u roku od 15 radnih dana.
- (2) Odgovor na zahtjev za opoziv može biti pozitivan ili negativan. U slučaju pozitivnog odgovora, primalac opoziva vrši povrat sredstava (povrat plaćanja pacs 004). U slučaju negativnog odgovora, primalac opoziva je obavezan navesti razlog za takvo postupanje, što može biti:
 - a) na računu za plaćanje nema dovoljno sredstava,
 - b) račun za plaćanje je zatvoren,
 - c) postoji pravni razlog, koji je potrebno jasno tekstualno obrazložiti,
 - d) primalac odbio dati saglasnost (ako je saglasnost potrebna),
 - e) primalac nije dostavio odgovor u predviđenom roku,
 - f) prvobitna transakcija instant plaćanja nikada nije primljena,
 - g) sredstva iz prvobitne transakcije instant plaćanja već su vraćena.
- (3) Primalac opoziva može izvršiti naplatu naknade inicijatora opoziva samo u slučaju pozitivnog odgovora.

Član 30.

(Istraga)

- (1) Učesnik IPS BiH na strani nalogodavca može koristiti postupak istrage u izuzetnim situacijama povezanim s instant plaćanjima i zahtjevom za opoziv, u kojima učesnik IPS BiH na strani nalogodavca nije primio nikakvu poruku potvrde nakon što je isteklo vrijeme za čekanje (vremensko ograničenje istrage i Odgoda istrage za poruke koje se ne odnose na plaćanje) u skladu s Prilogom 3. ovih pravila rada.
- (2) Učesnik IPS BiH mora generisati vremensku oznaku iniciranja transakcije kada kreira poruku zahtjeva za istragu. Vremenska oznaka označava početnu tačku u vremenu ciklusa vremena izvršenja za zahtjev za istragu.
- (3) IPS BiH ne nameće vrijeme obrade, ne utvrđuje vremensko ograničenje od početka do kraja i ne vrši nikakve provjere isteka vremenskih ograničenja.

Član 31.

(Upravljanje rizicima i sigurnost)

- (1) Učesnik IPS BiH mora postupati u skladu sa svim primjenjivim zakonima i propisima u Bosni i Hercegovini i obavezama u vezi sa SPN/FTA i sankcijama.

(2) Učesnici u IPS BiH su dužni postupati u skladu s primjenjivim postupcima i osigurati da su njihovi interni sistemi adekvatno zaštićeni od internih i eksternih rizika i sigurnosnih prijetnji.

(3) Učesnici u IPS BiH su dužni osigurati povjerljivost, integritet i sigurnost svojih podataka i informacija u skladu s primjenjivim zakonima, pravilima i propisima o zaštiti podataka, upravljanju rizicima i sigurnosti koje objavljuje Centralna banka ili bilo koji drugi regulatorni organ u Bosni i Hercegovini.

(4) Učesnik IPS BiH dužan je odmah i bez odgađanja prijaviti Centralnoj banci sve sigurnosne incidente i sve prevarne ili sumnjive aktivnosti koje se dešavaju u okviru IPS BiH ili u sistemima povezanim s IPS BiH.

(5) Učesnik IPS BiH odgovoran je za sigurnost i zaštitu podataka u vezi s IPS BiH, čak i ako učesnik povjeri konekcije ili druge usluge bilo kojim vanjskim stranama.

(6) Učesnik IPS BiH dužan je preispitivati učinak i primjenjivost svojih kontrola i/ili mehanizama upravljanja rizicima i sigurnošću, te izvršiti potrebna poboljšanja ili nadogradnje radi postupanja po svim promjenjivim rizicima i/ili prijetnjama.

(7) Učesnik IPS BiH mora osigurati da platni nalozi koji se razmjenjuju kroz IPS BiH ne krše zakone povezane sa sprečavanjem pranja novca, finansiranjem terorizma ili sličnim krivičnim djelima. U slučaju bilo kakvog odstupanja od navedenog, učesnik IPS BiH mora takve slučajeve odmah prijaviti Centralnoj banci.

(8) Učesnik IPS BiH dužan je osigurati da se, prilikom odobravanja pristupa IPS BiH, prava pristupa dodjeljuju u skladu sa sigurnosnim principima razdvajanja dužnosti i najmanjih privilegija. Centralna banka može periodično preispitivati ta prava pristupa.

(9) Učesnik IPS BiH mora pratiti i osigurati da njegov pružalac mrežnih usluga za IPS BiH u svakom trenutku osigurava aktivnu vezu sa IPS BiH platformom i održava status pružaoca mrežnih usluga za IPS BiH.

Član 32.

(Upravljanje podacima)

Učesnik IPS BiH dužan je uspostaviti odgovarajuće postupke za arhiviranje i vođenje evidencija, uključujući određivanje perioda čuvanja evidencija o podacima. Učesnici IPS BiH su dužni čuvati podatke, informacije i evidencije tokom perioda čuvanja, u skladu s relevantnim propisima o zaštiti i arhiviranju podataka.

Član 33.

(Upravljanje nedostupnošću)

- (1) Učesnik IPS BiH mora biti sposoban da obrađuje instrukcije za instant plaćanja i transakcije u skladu s ovim pravilima rada, 24 sata dnevno, tokom svih kalendarskih dana u godini, osim u periodima dozvoljenog prekida rada o kojima Centralna banka blagovremeno obavještava učesnike.
- (2) Ova obaveza obuhvata i sve mjere za obezbjeđenje kontinuiteta poslovanja koje je učesnik IPS BiH uspostavio samostalno ili koje su uspostavljene u njegovo ime, a koje imaju za cilj da obezbijede neprekidnu obradu instrukcija za instant plaćanja i transakcija.
- (3) Učesnik IPS BiH mora obavijestiti Centralnu banku najmanje dva radna dana unaprijed ili i kraće u izuzetnim okolnostima o svakoj planiranoj nedostupnosti koja bi mogla ili će uticati na IPS BiH. Obavještenje treba da sadrži sve detalje o uticaju nedostupnosti i njenim uzrocima.
- (4) Učesnik IPS BiH je dužan odmah obavijestiti svoje klijente o svakoj planiranoj ili neplaniranoj nedostupnosti.
- (5) Učesnik IPS BiH mora odmah obavijestiti Centralnu banku o svakoj neplaniranoj nedostupnosti koja bi mogla ili će uticati na IPS BiH.
- (6) Učesnik IPS dužan je unaprijed obavijestiti svoje klijente o svakoj planiranoj i neplaniranoj nedostupnosti koja može ili će uticati na IPS BiH.
- (7) Direktni učesnik IPS BiH koji sponzoriše indirektnog učesnika dužan je odmah obavijestiti svoje indirektne učesnike, uključujući Centralnu banku, o svakoj planiranoj nedostupnosti ako planirano održavanje utiče na usluge koje se pružaju njegovim dostupnim stranama.
- (8) Direktni učesnik IPS BiH koji sponzoriše indirektnog učesnika dužan ga je odmah obavijestiti uključujući Centralnu banku, o svakoj neplaniranoj nedostupnosti.

DIO PETI: Administracija statusa učesnika

Član 34.

(Suspenzija i isključenje)

- (1) Centralna banka može suspendovati ili isključiti učesnika IPS BiH ili preduzeti druge odgovarajuće mjere radi osiguranja sigurnog, efikasnog i djelotvornog rada IPS BiH ako se utvrdi da je učesnik prekršio ova pravila rada.
- (2) Centralna banka će blagovremeno obavijestiti ostale učesnike u IPS BiH o suspenziji ili isključenju drugog učesnika IPS BiH.

(3) U slučaju suspenzije ili isključenja direktnog učesnika, njegov indirektni učesnik rad u IPS BiH može ostvariti samo preko drugog direktnog učesnika.

Član 35.

(Suspenzija)

Centralna banka može suspendovati učesnika IPS BiH kod kojeg utvrdi nesuklađenost s pravilima rada IPS BiH, čime mu onemogućava rad u IPS BiH u određenom periodu.

Član 36.

(Isključenje)

(1) Centralna banka isključuje učesnika kod kojeg utvrdi kontinuiranu neusklađenost s pravilima rada IPS BiH.

(2) Isključeni učesnik IPS BiH nema pravo na povrat, u cijelosti ili djelimično, bilo kojih naknada koje su nastale i/ili koje je platio prije datuma isključenja ili nakon toga.

(3) Isključenje se smatra konačnim i neopozivim i isključeni učesnik IPS BiH za ponovno učešće u sistemu mora ispuniti uslove propisane članom 5. ovih pravila rada.

Član 37.

(Istupanje)

(1) Banka direktni učesnik IPS BiH koja ne podliježe obavezi iz člana 7. ovih pravila rada kao i indirektni učesnici mogu na vlastiti zahtjev istupiti iz IPS BiH.

(2) Zahtjev za istupanje se podnosi u pisanoj formi, tri mjeseca prije željenog datuma istupanja.

(3) Ako je direktni učesnik koji istupa u funkciji sponzora indirektnog učesnika, prilikom podnošenja zahtjeva iz stava (2) ovog člana dužan je o istom obavijestiti svog indirektnog učesnika.

Član 38.

(Ograničenje slanja naloga)

(1) Centralna banka će banci učesniku na strani nalogodavca onemogućiti slanje naloga za plaćanje u slučaju dva uzastopna perioda neispunjenja obavezne rezerve, u skladu s propisom Centralne banke koji uređuje postupanje banaka po računu rezervi.

(2) Banka učesnik iz stava (1) ovog člana je obavezna obezbijediti prijem naloga za plaćanje od drugih učesnika.

Član 39.

(Rješavanje sporova)

Centralna banka učestvuje u rješavanju eventualnih sporova koji mogu nastati zbog neusklađenog postupanja učesnika IPS BiH s pravilima rada sistema, na način da donosi preporuke za postupanje učesnika IPS BiH, a s ciljem pronalaska mirnog rješenja koje će zadovoljiti sve zainteresovane strane.

DIO ŠESTI: Dodatni servisi IPS BiH

Član 40.

(Vrste dodatnih servisa)

U cilju obezbjeđenja sigurnog, pouzdanog i efikasnog rada IPS BiH i poravnanja instant platnih naloga u IPS BiH, Centralna banka može uspostaviti servise za uslugu provjere primaoca, uslugu korištenja alternativnog načina identifikacije klijenta učesnika (alias baza), kao i druge slične servise koji služe istoj namjeni

DIO SEDMI: Prelazne i završne odredbe

Član 41.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH".

Broj: UV-122-02-1-1024-C/26
Sarajevo, 10.07.2026. godine

**Predsjedavajuća
Upravnog vijeća Centralne banke
Bosne i Hercegovine**

**GUVERNERKA
dr. Jasmina Selimović**

Selma Selimovic 155

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

**OBRAZAC: IZJAVA O PRIHVATANJU PRAVILA RADA
IPS BIH****PODACI O UČESNIKU**

Naziv učesnika (iz sudskog registra)	
SWIFT BIC za IPS	
Adresa	
Poštanski broj	
Mjesto	
Telefon	

Izjavljujem da u cijelosti prihvatom operativna pravila za IPS BiH propisana Odlukom o operativnim pravilima za IPS BiH ("Službeni glasnik BiH", broj: _____)

Mjesto i datum

Pečat i potpis ovlaštene osobe

M.P.

Napomena: popunjenu izjavu poslati poštom na adresu Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo.

PRILOG 2.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC: ZAHTJEV ZA AKTIVACIJU/DEAKTIVACIJU OVLAŠTENE OSOBE UČESNIKA IPS BIH**PODACI O UČESNIKU**

Naziv učesnika (iz sudskog registra)	
SWIFT BIC za IPS	
Adresa	
Poštanski broj	
Mjesto	
Telefon	

PODACI O OVLAŠTENOJ OSOBI ZA RAD U IPS-u

Ime i prezime	
E-mail adresa učesnika	
Kontakt-telefon	

Označiti znakom „X“

Aktivacija (nova ovlaštena osoba ili izmijenjena ovlaštenja postojeće ovlaštene osobe)		Deaktivacija ovlaštene osobe (svih ovlaštenja)	
☐	Aplikacija RDM	☐	Aplikacija RDM
☐	Aplikacija TIPS	☐	Aplikacija TIPS
☐	Instruct Liquidity Transfer	Deaktivacija ovlaštene osobe od datuma: _____ godine	
☐	Query All		
☐	Modifying CMB Blocking Status		
☐	Adjust CMB Limit	E-mail adresa na koju želite da se dostavi informacija o deaktivaciji ovlaštene osobe: _____@_____	
☐	Display Broadcast		
☐	New Broadcast		

Mjesto i datum

Pečat i potpis

M.P.

Napomena: popunjen zahtjev poslati poštom na adresu Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo.

Parametri IPS BiH

- SCT INST: vremenska oznaka (Timeout): 7 sekundi
- HARD TIMEOUT: 10 sekundi
- Odgoda (Offset) na strani nalogodavca: 1 sekunda
- Odgoda (Offset) na strani korisnika: 0 sekundi
- Vremensko ograničenje (Timeout) za IPT1: 6 sekundi (Vremensko ograničenje za SCTInst vremensku oznaku minus odgoda (Offset) na strani nalogodavca)
- Vremensko ograničenje (Timeout) za IPT2: 7 sekundi: (Vremensko ograničenje za SCTInst vremensku oznaku plus odgoda (Offset) na strani korisnika)
- Maksimalno vrijeme izvršenja za instant plaćanja: 5 sekundi
- Odgoda (Offset) istrage za poruke o plaćanju: 2 sekunde
- Vremensko ograničenje istrage: 9 sekundi (vremensko ograničenje za SCTInst vremensku oznaku plus odgoda (Offset) istrage)
- Odgoda (Offset) istrage za poruke koje se ne odnose na plaćanje: petnaest (15) radnih dana